

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In quo hæreses & mores Pelagij contra naturæ humanæ sanitatem,
ægritudinem & medicinam ex S. Augustino recensentur ac refutantur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

20. Argumenta, quod per vitam aeternam, Pelagiani intelligent
beatitudine[m] clarae visionis Dei.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13650

iam est regnum, ut cum de illo collecta fuerint omnia scandalum tunc perveniat ad regnum, ut non solum regni nomen sed etiam regnandi habeat potestatem. Huic quippe regno ad dexteram stant in fine ducuntur: venite benedicti Patris mei percepit regnum. Quibus verbis nihil aliud nisi ipsa aeterna beatitudine traditur, hoc est clara divinitatis contemplatio. Nam clarius hoc in Psalmis explicans; quid sequitur, inquit, quod dixerat, percipite regnum? Tuus ibi impiger in ambustione aeternam, iusti autem in vitam aeternam. Quid dixerat, regnum, hoc dixit, vitam aeternam, quo non ibunt impiger. Videntes si quadam visio est vita eterna. Hoc est autem vita eterna ut cognoscant te &c. Vide quam aperi-
tæ visionem ipsum vocat vitam aeternam, vocat ipsum regnum, regnum inquam quia visio aeterna veritatis est ratio qua Sanctorum animis & sibi & corpori suo univerbi que creature in aeternum impetrabilis imperio & potestate regnabit. Cum ergo regnabit ratio
lib. depre-
dict. ss. c. 13
sicut ipsa Dei clara contentatio & vita aeterna, regnum vero non sit aliud quam ipse Sanctorum per eam regnantium cœtus, fieri nulla ratione potest ut Pelagiani regnum cœlorum regnumque Dei parvulis sine baptismo & descenditibus denegaverint, & tamen beatitudinem illam supernaturalem dederint, qua in eadem clara contemplatio & consistit. Naturalis est ergo illa beatitudo longeque inferior clara visione Dei, quam parvulis sine baptismo abreptis pollicentur. Quod alio claramissimo testimonio videtur Divus Augustinus astruxisse cum dixit: *Hoc si audent Pelagiani, non iani laborarent: ne quando originales peccatum,*

A quarere parvulus extra regnum Dei nescio cuius sue felicitatis locum, maxime quando convincuntur non eos habere posse vitam eternam, quia non manducaverunt carnem nec biberunt sanguinem Christi: ubi per suam, id est, Pelagianorum propriam felicitatem indicat eam planè distinctam fuisse ab ea quam Catholici credunt & per vitam aeternam in Scripturis significatam volunt. Hoc autem discrimen in eo situm fuisse quod esset clara Dei contemplatione vilius atque dilutior, contra Julianum satis luculentem his verbis profitetur: *Aut & suggerere si videatur. ut tot milia parvolorum &c. rapiat ex hac via dum sint innocentes & boni, et si non in regno eius certe in loco aliquo secunda felicitas, quem talibus edificavit ha- resis & ita teneat sempiternum.* Hoc est in sempiternum vel potius teneant sempiternam, ut sit sensus, ut ex hac vita rapti teneant alibi vitam sempiternam. Quid est secunda felicitas nisi inferioris nota ac naturalis? Quæ quidem apertissime parvolorum statui responderet in quo Pelagiani eos in hanc vitam prodire constringunt. Ille enim ut supra vidimus, ita est naturalis ut ei nihil gratiae vel supernaturalis muneric adjungatur, nec ulla in cœlum vel operis vel naturæ suppetat, cur sublimia illa dona, adoptionis filiorum Dei, illuminatio spiritualis, Lib. I. operis municipatus Ierusalem, possessio demique regni Dei, imperf. c. que non nisi baptismi tribuant. posthanc vi. l. f. 58. C tam non baptizatis parvulis conferrentur. Ut s. merito contra opiniones Pelagianorum principia videri debeat, aliam quam naturalem eis beatitudinem polliceri.

Argumenta, quod per vitam aeternam Pelagiani intelligent beatitudinem claræ visionis Dei.

C A P V T X X .

QUOD quamquam allegatis rationibus clare confici videatur, non defunt tamen argumenta non levia, quibus alieui persuaderi posset beatitudinem illam clarae visionis Dei Pelagianos parvulis non baptizatis vitam aeternam tribuendo post hanc vitam ascribere. Nam Divus Augustinus ubicumque totis ingenij sui nervis nititur ex Scriptoris Sacris Pelagianorum sensum evitere, Scripturas illas & rationaciones adhibet, quas certò constat nil nisi de supernaturali vita eterna Catholicæ Ecclesiæ nota concludere. Nam in primis illa ex Ioanne Evangelista ratio: *Qui de oib[us] meū sunt, vocem meam audiant, & ego novi illos, & ego vitam aeternam do eis, & non peribunt in eternum.* Quoniam ergo de eis qui non incipiunt parvuli nisi per baptismum, profectè si hoc non accipiunt peribunt. Vitam enim aeternam quam suis dat oib[us] non habebunt. Quid probat aliud nisi parvulos illa aeterna vita supernaturali quam Christianis velut oib[us] suis Christus imper-

A tit carituros? Et illa ex Apostolo Petro: *qui ibid, vos de tenebris vocavit in admirabile lumen &c.* Et sic. & vos similis forma baptismi salves facit. Ab hac ergo salute & lumine alieni sunt parvuli, nisi per adoptionem populo Dei fuerint sociati. Quid aliud probat nisi parvulos illa salute & lumine supernaturali, que per adoptionem datur esse carituros. Et illa ex Apostolo Ioanne, *& hoc ibid, est testimonium quia vitam eternam dedit nobis Deus,* & hec vita in Filio eius est, qui habet Filium habet vitam, qui non habet Filium non habet vitam. Non solum igitur regnum cœlorum sed nec vitam parvuli habebunt, si Filium non habent quem nisi per baptismum eius habere non possunt: Quid probat aliud nisi vita aeterna supernaturali ad quam obtinendam baptismus necessarius est, esse carituros? Et illa ex eisdem Euangelio, qua & Pontifex Innocentius utitur; *mono prater re- gnun Dei saltem ac vitam possidebit eternam, quo- merit. c. 23. niam qui non manducavit carnem eius & qui ini- & Innocent, credulæ fuerit Filio, non habebit vitam, sed ira Dei pap. apid. manet super eum.* Quid probat aliud nisi par- vulos 93.

vulos illa salute & æterna vita supernaturali proper quam mysterium corporis & sanguinis Domini institutum est, esse carituros? Cui similis est & illa ex eodem argumentatio; Paris quem ego deder, caro mea est pro fecunditate. Ac per hoc etiam pro parvulorum vita caro data est. Et sicut plerique Scripturæ quibus in eodem libro & alijs passim, hæresim illam Augustinus oppugnat, nihil aliud probant, quam illam æternam vitam quam Catholica fides in clara Dei visione constituit parvulus esse denegandam. Vnde de hujusmodi Scripturis generiter ipse Augustinus concludens: si ergo, inquit, ut tot & tanta divina testimonia concinunt, nec salus nec vita æterna sine baptismo & corpore & sanguine Domini cuquam speranda est, frustra sine his promittitur parvulus. Illa ergo promittebatur à Pelagianis parvulus quæ per baptismum, corpus & sanguinem Domini ex Catholicæ fidei institutione speratur. Et quod illa nisi vita æterna claræ visionis Dei? Nec verò amplius etiam cætera Divi Augustini rationes efficiunt. Nam quod tantis viribus sermone decimo quarto de verois Apostoli premis: vitam æternam nemini esse tribuendam nisi qui intraverit in regnum cœlorum, imò regnum cœlorum esse ipsam vitam æternam, ac proinde si parvuli sine baptismo regnum cœlorum intrare non possint, ut fatentur Pelagiani, etiam vitam æternam eos sine baptismo habere non posse; nihil aliud conficit nisi vitam clarae visionis Dei non esse parvulus tribuendam.

Lib. I. de peccatis. c. 24.

Quid item illud quod in libris de peccatorum meritis profert? Optime Picci Christianum baptismum ipsum, nihil aliud quam salutem & sacramentum corporis Christi, nihil aliud quam vitam vocant. Vnde nisi ex antiqua, ut existimo, & Apostolica traditione, qua Ecclesia Christi insitum tenent preter baptismum & participationem mens dominicę non solum ad regnum Dei sed nec ad salutem & vitam æternam quemquam hominem pervenire? Nonne clarissime hoc tantum efficiunt, quod & Scripturæ superius allegata probant, ad vitam illam & salutem supernaturalis visionis Dei neminem sine illis mysterijs pervenire. Quid item illud quod multis in locis contra Pelagianos obicit, ad vitam illam æternam quā parvulis promitebant sine fide Christi non posse pertinaci, per illam posse: atque ideo nisi parvuli in Christum quoquo modo credant, nullam spem eis assequenda vitæ æternæ superesse?

Lib. I. de peccatis. c. 20.

Hinc eam illud: qui credit, inquit, in Filium habet vitam æternam, qui autem incredulus est Filiō non habebit vitam. In quo igitur horum generē ponimus infantes? &c. Praefecto illi quibus sacramentum defecit (quo credentes sunt) in eis habendi sunt qui non credunt Filiō: atque ideo si huīs mānes gratia de corpore exierint, sequentur eos quod dicimus est, non habebunt vitam. Quid, inquam, illud argumentum ceteraque jam dicta omnia ad rem faciunt, si neverat Augustinus nisi felicitatem quandam naturalē Pelagianos parvulis polliceri? Neque enim Christus in hunc mundum venit, vel nos credimus

A Christiana fide, baptizamur, & Christiani efficiimur, ut naturali aliqua felicitate sine dolore sine molestia, in loco aliquo corporei paradisi causas rerum naturalium contemplandi perfruamur. Denique quid illud efficit quod Innocentius Papa contra Pelagianos invictum putat, baptismum scilicet cassari atque esse superfluum, siqua præter illum vita a terra possit obtineri. Nonne hoc tantummodo illam vitam æternam non posse à parvulis sine baptismo obtineri quam hominibus per baptismum tribui Catholicæ Ecclesie profitetur?

Nam si eis naturalis dumtaxat sine baptismō juxta Pelagianos competat, supernaturalis vero juxta Catholicos per baptismum tribuatur, nullo pacto esse poterit etiam in Pelagianorum opinione superfluum cuius ope tam singulare beneficium conferetur. Sed accipe cil. Ad iustum Innocentii Pontificis testimonium: *U. Epist. 93.*

Innocent.
Papa ad Cœlum.
Ad iustum Innocentii Pontificis testimonium: U. Epist. 93.

Iudicium vero quod eos vestra fraternitas assertus predicare apud Aug.

parvulos æterna vitæ premij etiam sine baptismo gratia posse domini perfari est, nisi enim in inducaverimus carnem filii hominis & liberem sanguinem eius, non habebunt vitam in sempiternis, qui autem hanc eis sine regeneratione defendant, videntur miti ipsum baptismum velle cassare, cum prædicant hos habere, quod in eos creditor non nisi b. ipsissime conferendum. Si ergo nihil volunt offere non renasci, fateantur necesse est, nec regenerationis Sacra fluentia prodeſſe. Quomodo Baptismum videntur velle cassari si parvulus naturalē dumtaxat beatitudinem sine baptismo tribuant? Quomodo prædicant eos habere quod in eos creditur non nisi baptissimale conferendum, si nihil eos habere nisi naturalem beatitudinem sine baptismo prædicant? Quomodo nihil volunt offere non renasci, si non renascendo parvulos supernaturali illa beatitudine caritatis dicunt? Quomodo necesse est fateantur; nihil regenerationis Sacra fluentia prodeſſe, si per claram illam visionem Dei tribui, sine ijs non nisi naturalem beatitudinem volunt. Illud ipsum vero, quod baptissimi necessitatem tollerent, Pelagianis Augustinus si pius exprobrat: *Vbi est libertas & fortitudo animi vestri?* *Lib. 2. oper. quare timetis dicere quod credere non timetis, par-* *imperf. cont.* *valos in Christo baptizari non oportere, quos pecca-* *lal. f. 383.* *tum, cui moriantur dicitis non habere?* Et rursum: *O. 384. O.*

Cur non aperte dicitis baptizari in Christo parvulos non debere? Cur enim propterea parvulos baptisari non oportere sentirent quod eos peccato carere dicent, si per baptismum vitam æternam clarae visionis Dei eis conferendam esse decernerent, alioqui nil nisi naturali quadam felicitate fruituri?

Ex quibus omnibus alijsque pluribus, quæ proferri poterant, necessario alterutrum videatur confici vel Pelagianos parvulus non baptisatis, vitam salutemque æternam tribuendo, vitam illam æternam supernaturalē quæ in clara Dei contemplatione sita est intellexisse ac tribuisse, propter quam solem fides Christi, baptismus, Eucharistia, ipsaque per illa mysteria in Christum incorporatio non propter naturalē alicujus corporei paradisi felicitatem necessaria sunt; vel certe si non nisi naturalē

naturalem intellexerint, Innocentium Papam maximeque Augustinum tot laboriosas disputationes in arena fundasse, atque adeo in rem seria esse nugatum, ut qui de bobus interrogatus, de asinis responderit, & per viginti circiter annos quibus cum isto Pelagiano errore luctatus est, in manifesta equivocatione persistendo aërem verberasse, quod asserere

A quia absurdum, & sanctissimo doctissimo que viro ipsique. Sedi Apostolicae injuriosum est, restat ut Pelagiani per vitam aeternam quam parvulis sine baptismo morientibus tribuant, nihil aliud intellexerint quam vitam illam aeternam quam supra omnes naturae vires Deus electis suis in mortuorum resurrectione largietur.

Vtrum Pelagiani sententiam suam de vita aeterna parvulis non baptizatis danda tandem mutaverint?

C A P V T X X I.

VIR quidam illustris & magnopere in Augustini lectione versatus nonnulla ex ipsis argumentis vidit: quibus fractus existimavit sine 8. Augustini injury negari nullo modo posse quin id quod conficeret videntur prorsus verum sit, nempe Pelagianos vitam illam aeternam supernaturalem seu claram visionem Dei parvulis sine baptismo ex hac vita raptis promisisse. At vero cum non minus manifestum esse videatur, eos per vitam illam aeternam non nisi quandam felicitatem ordinis naturalis intellexisse, utramque sententiam eos diversis temporibus tecnuisse arbitratur. Nunquam enim Augustinus, ait ille, ad convincendos Pelagianos eis obiiceret ex Scripturis vitam aeternam quam parvulis promittebant, non dari neque a Deo promitti in predictis Scripturis, nisi baptizatis & Christi membris, si Pelagiani de beatitudine tantum naturali loquerentur aut per vitam aeternam, illam solam naturalem felicitatem intelligerent. Vult itaque Pelagium ejusque discipulos initio sua hæresis docuisse, parvulis sine baptismo decedentibus, quia sine peccato nascentur dari extra regnum celorum gaudia vita aeterna, qua in societate Christi ac Sanctorum beati perfruuntur ut constat, inquit, ex Innocentio Pentifice in Epistola ad Parres Concilij Milevitani, quam supra de mandatione corporis & sanguinis Domini ad vitam aeternam necessaria allegavimus & Augustino etiam vi- som paulo ante ostendimus. Contra hunc igitur Pelagianorum errorem vult omnia Augustini argumenta que proxime recentius militare: quibus convictos & a primo illo sensu depulso, aliam beatitudinem naturalem dari parvulis predicare ceperisse. Probat hanc eorum mutationem ex illo de predestinatione Sanctorum loco quem supra vidimus: Hoc si audiret Pelagiam non tam laborarent, querere parvulis extra regnum Dei, resatio cuius sua felicitatis locum, maxime quando convincuntur non eos habere posse vitam aeternam quia non manducaverunt carnem nec beberunt sanguinem Christi. Vbi aperte jam convicti de falsitate dogmatis, quo beatitudinem supernaturalem que per mandationem illam obtinetur, parvulis promittebant; recurrere Pelagianos putat ad aliam naturalem, que per illud, nescio cuim felicitati locum, significetur. Si autem

ab illo doctissimo viro queremus quo tempore inducta fuerit illa mutatione, responderet, arbitror, vel statim atque hæresis Pelagiana damnata est, vel certe paulo ante, cum Pelagius in Concilio Palestino retractavit hanc propositionem, Infantes eti non baptizentur habeni vitam aeternam Dilucidis enim verbis sic dicit Cap. 23. fol. 5
jam eo tempore quo Augustinus contra Julianum scriberet, quod contigit paulo post. Pelagianos illam sententiam de supernaturali que parvulis extra regnum celorum daretur felicitate mutasse. Sed pace illius dixerim non rete mutationem illam ex Augustino colligit imo sine dubio in illa afferenda hallucinatur. Eandem enim vitam aeternam eandemque felicitatem sive naturalis ea fuerit sive supernaturalis, ab initio usque in finem Pelagiani parvulis tribuerunt.

Nam si autores illius mutationis investigemus qui convicti argumentis Augustini naturalem illam felicitatem induxerint, illi fuerint necesse est qui cum Sancto illo Doctore de ista difficultate congressi sunt: quos alias nullos inveniemus nisi Pelagium aut Julianum: sive mutationem illam propria ingenio dexterritate commenti sint, sive Celestium aliumque communisendi artificem subsecuti. At vero Pelagius item que Julianus, in eadem prorsus sententia quam ante Concilium etiam Palestino, hoc est hæresi emergente, tenerant, sine mutatione persliterunt etiam tum, cum illam, ian: invectam suisse contendunt, hoc est, luteante cum Augustino Juliano. Testatur hoc expressis verbis Augustinus in illis ipsis contra Julianum libris, qui hæresi jam proscripta damnataque conscripti sunt. Sed nunquid infantes eti, nisi non baptizenur, habere vitam aeternam, uia calliditate in aliud detorquere vel illius soli scelus operire potuisse? Exponendo scilicet alterum quam a judicibus capiebatur. Nonne aperte indicat, eos ne quidem distinctionis illius calliditatem de duplice vita aeterna seu felicitate extra regnum celorum reperire potuisse, per quam sententiam suam in aliud detorquendo palliarent? Nam subdit: Eos enim qui hec dicunt, non potuit apud Catholicos indices nisi damnare Pelagium, & quod sentiebat damnavit coram omnibus, damnari metuens ab omnibus. Ecce habes apertissime, non solum id quod dicebat infantes eti, nisi non bap-

Lib. 2. coni.
Tul. c. 5.